ΠΡΟΤΥΠΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΛΟΔΙΚΗΣ

Αγ. Κωνσταντίνου 11 (Στοά Θεολόγου)
Πειραιάς
Τηλ. 2110 131 551 & 2110 131 552

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

Α1.

- Ο Σκριβωνιανός είχε στασιάσει στην Ιλλυρία εναντίον του Κλαύδιου· ο Παίτος είχε πάει με το μέρος του και, αφού σκοτώθηκε ο Σκριβωνιανός, μεταφερόταν σιδηροδέσμιος στη Ρώμη. Επρόκειτο να ανεβεί σε πλοίο· η Αρρία παρακαλούσε τους στρατιώτες να επιβιβαστεί μαζί. Δεν το κατόρθωσε· νοίκιασε ψαράδικο πλοιάριο και ακολούθησε το μεγάλο πλοίο.

- Καθόταν, δηλαδή, για πολλή ώρα σε κάποιο μικρό ιερό τη νύχτα με την κόρη της αδελφής της και περίμενε μέχρι να ακουστεί κάποια φωνή που να ανταποκρινόταν στον σκοπό. Τελικά η κοπέλα, κουρασμένη από την πολλή ορθοστασία, παρακάλεσε τη θεία να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση (της). Τότε η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «Εγώ πρόθυμα σου παραχωρώ τη θέση μου». Λίγο αργότερα, η ίδια η πραγματικότητα επιβεβαίωσε αυτόν τον λόγο.

Β1.

1. Σ
2. Λ
3. Σ
4. Λ
5. Λ

Β2. μετάδοση = dabat
ναυάγιο = navem ή naviculam
νυχτερινός = nocte
απόσταση = standi
μητρότητα = materteram

Γ1α.

	Γενική πληθυντικού
nocte	noctium
vox	vocum
sororis	sororum
sede	sedum

Αγ. Κωνσταντίνου 11 (Στοά Θεολόγου)
Πειραιάς
Τηλ. 2110 131 551 & 2110 131 552

Γ1β.
lacrima
diutius/diutissime
sicca
ea
ingentiorem(que) / ingentissimam(que)
haec dicta
rei ipsius

Γ2α.

	γ΄ πληθυντικό οριστικής μέλλοντα
orabat	orabunt
impetravit	impetrabunt
conduxit	conducent
secuta est	sequentur

Γ2β.
vicisti
egredi
redeuntis
motu
fuisset
fuerint ascensuri
petendi/petendo
fac/facito
dicimini

Δ1α.
- **se:** άμεσο αντικείμενο στο dabat (άμεση αυτοπάθεια)
- **contra Claudium:** εμπρόθετός προσδιορισμός της εχθρικής κατεύθυνσης στο moverat (ή εναντίωσης σε πρόσωπο).
- **piscatoriam:** επιθετικός προσδιορισμός στο naviculam.
- **standi:** γενική γερουνδίου που χρησιμοποιείται ως συμπλήρωμα (γενική αντικειμενική) στο mora.
- **paulo:** αφαιρετική οργανική του μέτρου ή της διαφοράς στο post.

Δ1β.
Hoc dictum paulo post re ipsa confirmatum est.

Αγ. Κωνσταντίνου 11 (Στοά Θεολόγου)
Πειραιάς
Τηλ. 2110 131 551 & 2110 131 552

Δ2α.

- **dum aliqua vox congruens proposito audiretur**.
- Δευτερεύουσα επιρρηματική **χρονική** πρόταση.
- Η πρόταση λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το «expectabat».
- Εκφέρεται με υποτακτική (audiretur), διότι η πράξη περιγράφεται ως προσδοκία ή επιδίωξη.
- Ο χρόνος στην εκφορά είναι παρατατικός (audiretur), διότι, σύμφωνα με τον κανόνα της ακολουθίας των χρόνων, η πρόταση εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου («expectabat») και δηλώνει το υστερόχρονο στο παρελθόν. Οι χρονικές προτάσεις, όταν εκφέρονται με υποτακτική, χρησιμοποιούν ενεστώτα ή παρατατικό (μονολεκτικούς) αντί ενεστώτα ή παρατατικό της ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας για να δηλώσουν το υστερόχρονο. Η χρήση των μονολεκτικών χρόνων είναι αναγκαία όταν το ρήμα της δευτερεύουσας πρότασης είναι παθητικής φωνής.

- **ut sibi paulisper loco cederet.**
- Δευτερεύουσα ουσιαστική **βουλητική** πρόταση.
- Η πρόταση λειτουργεί συντακτικά ως έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα «rogavit».
- Εκφέρεται με υποτακτική (cederet), διότι το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό.
- Ο χρόνος στην εκφορά είναι παρατατικός (cederet), διότι, σύμφωνα με τον κανόνα της ακολουθίας των χρόνων, η πρόταση εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου («rogavit») και εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν. Οι βουλητικές προτάσεις έχουν ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων. Εκφέρονται μόνο με ενεστώτα και παρατατικό (συγχρονισμός κύριας και βουλητικής πρότασης), διότι η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της.

Δ2β.

Caecilia dixit se libenter illi sua sede cedere.